

Paragraf İnceleme

(I) Vücudumuzun bazı faaliyetlerinin sağlıklı yürütülebilmesi için düzenli olarak kontrol edilmesi gerekir. (II) Bu görev sinir sistemimize verilmiştir. (III) İki alt sistemden meydana gelen sinir sistemimizin birinci kısmı, isteğimizle çalışırken diğer kısmı otomatik olarak çalışır. (IV) İsteğimiz dışında, vücudumuzdaki hayati faaliyetlerin kontrolü ile meşgul olan bu sisteme otonom sinir sistemi denir. (V) Günlük hayatımızı kolaylaştıran birçok makinenin çalışma sistemi, beynimizdeki otonom sinir sisteminden esinlenerek yapılmıştır. (VI) Örneğin termostatlı klimaları olan otomobillerde, devresine sıcaklığa hassas bir termometre bağlanan motor, hava soğuk olduğu zaman kendiliğinden devreye girerek daha fazla gaz verilmesini uyarır ve böylece motorun çalışmasını ayarlar. (VII) İnsanda da otonom sinir sistemine yerleştirilmiş sempatik ve parasempatik sinirlere, vücudumuzun dengesini bozacak şekilde çalışmaya başlamış olan organları tekrar denge seviyesine getirmede bir regülatör görevi verilmiştir. (VIII) Bundan dolayı bu sistem, vücudun normal işleyişi için bir sigortadır.

Aşağıdaki soruları yukarıda numaralandırılmış paragrafa göre cevaplandırınız!

1. Kaçınıcı cümle iki olay arasındaki benzerliği açıklamaktadır? Bu benzerliği açıklamak için hangi cümleler kanıt olarak gösterilebilir?

2. Parçada aralarında benzerlik kurulan şeyler: 1.

2.

3. Parçaya göre sempatik ve parasempatik sinirlerin vücudumuz için bir sigorta olmasının nedeni nedir?

4. Parçada hangi cümle tanım hangi cümle karşılaştırma cümlesidir?

TANIM:

KARŞILAŞTIRMA:

5. Parçanın anlatım biçimi nedir?

6. Numaralandırılmış cümlelerden hangi ikisi arasında bir karşılaştırma yapılmıştır?

(I) Aynı yaşta ve aynı derecede sağlıklı, biri şişman diğeri zayıf iki insan Kuzey Atlantik denizinde sandaldan suya düşseler, şişman insanın karayı yeniden görme olasılığı daha kuvvetlidir. (II) Bunun iki nedeni vardır: Birincisi, balinalar, fok balıkları ve benzerlerinde de gördüğümüz gibi yağ, soğuya karşı çok iyi bir korunaktır. (III) İkincisi, yağ sudan hafif olduğu için şişmanın su üstünde durmasını kolaylaştırır. (IV) Bundan alınacak ders, bir organizmanın belli özelliklerinin değeri veya yararlılığı ancak kendisinin içinde bulunduğu çevreyle bağlantılı olarak değerlendirilebilir. (V) Çok yağ yükü taşımak birçok durumda kötü sayılsa da şişman biri Kuzey Atlantik’te suya düşerse, deniz, şişmanlığının değerini yargılayacaktır. (VI) Atlantik’in vereceği hüküm, şişmanlığın bu durumda yaşamı sürdürmek için iyi bir özellik olduğudur.

Aşağıdaki soruları yukarıda numaralandırılmış paragrafa göre cevaplandırınız!

1. Parçayla ilgili söylenen yargıların doğru mu yanlış mı olduklarını tespit ederek bırakılan boşluğa cevabınızın nedenini yazınız.

	DOĞRU	YANLIŞ
a) Bir görüş örneklerle açıklanmıştır.		
Nedeni:		
b) İnsan dışındaki varlıklara insan özelliği verilmiştir.		
c) Söylenenler bir sonuca bağlanmıştır.		
d) Bilimsel verilerden yararlanılmıştır.		
e) Birbirinden ayrı görüşler karşılaştırılmıştır.		

2. Parçaya göre normal zamanda olumsuz olan bir özelliğin olumlu sayılabilmesi neye bağlıdır? Günlük hayattan bir örnekle açıklayınız.

3. Hangi cümleler arasında “sebep-sonuç” ilişkisi vardır? Neden?

4. Hangi cümlede bir “çıkarımda” bulunulmuştur? Neden?

5. Kaçınıcı cümle paragrafın “ana düşüncesidir”? Neden?

6. “Varsayım” bildiren cümleler hangileridir? Neden?

(I) İster ezber ve kendi kendine sınav şeklinde olsun, ister uygulama; tekrar, öğrenmenin en önemli bileşenlerindendir. (II) Tekrar, alıştırma ve uygulama tekdüze etkinlikler olarak değerlendirildiğinden olsa gerek, genellikle hak ettiği ilgiyi görmez.(III) Fakat öğrenme söz konusu olduğunda genç bir insanın günlük hayatının en önemli parçası sıradan tekdüze etkinliklerdir; ilginç, heyecan verici olaylar veya başkalarının dikkatini çeken anlamlı gelişmeler değildir.(IV) Beceri ve yetkinlik kazanmak büyük ölçüde, tekrar ve uygulamanın önemli bir rol oynadığı öğrenmeye yönelik sık ve düzenli faaliyetlerle gerçekleşen hızlı ilerlemeye bağlıdır.

Aşağıdaki soruları yukarıda numaralandırılmış paragrafa göre cevaplandırınız!

1. Bu parçaya göre, tekrarın yeteri kadar ilgi görmemesinin sebebi nedir?

2. Aşağıda parçayla ilgili birtakım yargılar yer almaktadır. Bu yargılardan hangilerinin doğru hangilerinin yanlış olduğunu tespit edip bırakılan boşluğa cevabınızın sebebini yazınız.

	DOĞRU	YANLIŞ
a) İyi bir öğrenmenin gerçekleşebilmesi için tekrar yeterlidir. Nedeni:		
b) Ezbere dayanan bilgiler günlük hayatta insana bir yarar sağlamaz. Nedeni:		
c) Normal durumlarda sıradan tekdüze etkinlik sayılan bir eylem bazı durumlarda çok önemli olabilir. Nedeni:		
d) Hızlı ilerlemenin sağlanabilmesi için bireyin bazı özellikleri doğuştan getirmesi gerekir. Nedeni:		
e) İnsanların hedef belirlemiş olmaları başarılı olmaları için yeterlidir. Nedeni:		

3. Parçada sebep-sonuç ilişkisine örnek gösterilebilecek cümle var mıdır? Neden?

4. Parçada kullanılan anlatım teknikleri şunlardır:

- 1.
- 2.

5. “Parça genel olarak nesnel yargılardan oluşmuştur.” yargısı hakkında ne söylenebilir? Açıklayınız.

(I) Çok küçük yaşlarda gözlerini kaybeden Fransız Louies Braille, görmeyenler için okuma ve yazmada çığır açan bir yöntem geliştirdi. (II) Kabartma noktalar temeline dayanan, hızlı ve kolay bir öğrenim sağladığı için tüm dünyada kullanılan bu yöntem, 63 harf ve işaretten oluşuyor. (III) Bir dericinin oğlu olan Braille, üç yaşındayken atölyesinde deri kesmeye çalışırken kayan bıçağın gözüne girmesiyle kör olmuştu. (IV) Braille, zekasının verdiği üstünlükle körlükten kaynaklanan zorlukların üstesinden gelmeyi başardı. (V) Braille, 15 yaşındayken Fransız ordusunda yüzbaşı olan Charles Barbier'in "Gece Yazısı" adını verdiği ve 12 kabartma noktanın çeşitli düzenlemelerinin kullanıldığı yöntemi öğrendi. (VI) Bu yöntemi görme özürlülere uygulamak için çalışmalara başladı. (VII) İlk iş olarak 12 noktalı olan düzeni 6 noktaya indirdi. (VIII) Bundan hareket ederek bir alfabe oluşturdu ve okumayı hızlandırmak için bir dizi kısaltma yaptı. (IX) Braille, yöntemini 1829'da yayımladı. İleriki sekiz yıl boyunca da yöntemini iyice geliştirdi. (X) 1932 yılında yapılan uluslararası bir toplantıda Braille Alfabesinin, İngilizce konuşulan tüm ülkelerde kullanılmasına karar verildi. (XI) O günden sonra bu alfabe hemen hemen tüm dillerde kullanılmaya başlandı.

Aşağıdaki soruları yukarıda numaralandırılmış paragrafa göre cevaplandırınız!

1. Yukarıdaki parçanın ana düşüncesini yazınız.
2. Hangi olay sonucunda Braille Alfabeti evrensel özellik kazanmıştır?
3. Hangi cümlede Braille Alfabetinin tüm dünyada kullanılma sebebine yer verilmiştir?
4. Braille'nin gece yazısında yaptığı değişiklikler nelerdir?
5. Braille kabartma sistemini oluştururken ona ilham olan şey nedir?
6. Yukarıdaki parçadan hareketle bilimsel bir yaratının ortaya çıkması için gerekli olan ilk unsur nedir?
7. I. Bir olguyla ilgili gözlem sonuçlarını sıralama
II. Bir olayla ilgili karşıt görüşleri belirtme
III. Bir olayın gelişimini açıklama
IV. Aynı gibi görünen iki olgu arasındaki farkları ortaya koyma
V. Bir görüşe karşı çıkılmasının gerekçesini belirtme
Yukarıdaki parçada hangisi/hangileri vardır?

(I) Kimi günde yirmi beş defa el yıkar, kimi evden her çıkışında yedi kez dönüp kapıyı kilitleyip kilitlemediğine bakar. (II) Kimi de evindeki koltukların simetriğinin ikide bir bozulmasından rahatsız olur. (III) Bu anormal davranışlar ciddiye alınacak kadar önemli bir rahatsızlık. Çünkü takıntılar, insan hayatını çekilmez bir hale getirebilir. (IV) Az veya çok hemen hepimiz kafamıza birçok şeyi takar, saatlerce hatta günlerce o konuyu düşünür dururuz. (V) Sonra da “Hiçbir şey kafaya takmaya gelmez.” der ve geçer gideriz. (VI) Peki ya geçip gidemeyenler... Doktorlar, obsesif kompulsif bozukluk denilen “takıntı” hastalığının beyindeki serotonin bozukluklarından kaynaklandığını söylüyor. (VII) Özellikle de çocuklukta beyne yazılmış yanlış senaryolar ileriki yaşamda takıntı haline gelebiliyor.

Aşağıdaki soruları yukarıda numaralandırılmış paragrafa göre cevaplandırınız!

1. Takıntı hastalığının asıl sebebi nedir? Hangi dönemde geçirilen yaşantılar bu hastalığı tetikliyor?

- I. Takıntıların sebebi ve insan hayatına etkileri
- II. Takıntı hastalığından kurtulmanın yolları
- III. Çocukluğun yetişkinliğe etkileri
- IV. Takıntıların aşılabilecek rahatsızlıklar olduğu
- V. Hastalığın toplumlara dağılışı oranları

2. Yukarıdaki parçada hangisine/hangilerine yer verilmiştir?

3. Takıntı hastalığına örnek olabilecek davranışlara hangi cümlede/cümlelerde yer verilmiştir?

4. Doğrudan ve dolaylı anlatım örneklerine hangi cümlelerde yer verilmiştir?

DOLAYLI:

DOĞRUDAN:

5. Parçanın genelinde ağır basan anlatım biçimi hangisidir? Hangi anlatım biçimiyle düşünceler desteklenmiştir?